

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Калуський фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу»

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. директора коледжу
Ганна ТИМКІВ
31 серпня 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ,
МОНІТОРИНГУ, ПЕРЕГЛЯДУ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ У ВСП «КАЛУСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НАФТИ І ГАЗУ»

Введено в дію наказом директора
№28 від 31.08.2023 р.

1. Загальні положення

Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітньо-професійних програм (далі - Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Калуський фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (далі Коледж) розроблене відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. №2745, Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти (у сфері фахової передвищої освіти) від 2022 р., Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 р. №918, Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 р. №749, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності № 1187 від 30.12.2015 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365), інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти.

Положення визначає процедури розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітньо-професійних програм, формування та затвердження складу робочої групи, групи забезпечення освітньо-професійної програми, їх статус, функції, повноваження.

2. Основні терміни та їх визначення

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Група забезпечення – група педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію освітньо-професійних програм за спеціальністю підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації

особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватись, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямований на досягнення визначених результатів навчання, якому встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом фахової передвищої освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Освітньо-професійна програма (далі - ОПП) у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Робоча група – визначена наказом директора Коледжу група педагогічних працівників, які відповідальні за розробку та започаткування освітньо-професійних програм за спеціальностями підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами. До складу

робочої групи має входити не менше трьох осіб, які працюють у закладі фахової передвищої освіти за основним місцем роботи, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, яка відповідає спеціальності, з яких не менш як дві особи мають вищу педагогічну категорію.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

3. Зміст і складові освітньо-професійної програми

3.1. В межах ліцензованої спеціальності Коледж розробляє ОПП та затверджує їх відповідно до Положення про організацію освітнього процесу. Основою для розроблення ОПП є стандарт ФПО за відповідною спеціальністю (за наявності).

3.2. Освітньо-професійна програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- зміст підготовки здобувачів ФПО, сформульований у термінах результатів навчання;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня ФПО;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- вимоги професійних стандартів (за наявності);
- форми атестації здобувачів ФПО;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості ФПО;
- перелік компетентностей випускника.

ОПП повинна мати чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Коледжу і визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін (здобувачів освіти, педагогічних працівників, стейкхолдерів, випускників Коледжу), тенденцій розвитку ринку праці. Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (п.10 ч.5 ст.41); органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту ОПП.

У разі здійснення підготовки здобувачів ФПО за дуальною формою, структура, зміст ОПП та навчальний план повинні бути узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОПП можуть мати корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

3.3. Складовими ОПП є:

- титульна сторінка;
- лист погодження ОПП;
- передмова;
- рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів;
- опис ОПП зі спеціальності;
- перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх викладання;
- структурно-логічна схема ОПП;
- форма атестації здобувачів ФПО;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості ФПО;
- вимоги професійних стандартів (за наявності);
- матриця відповідності компетентностей випускника компонентам ОПП;
- матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП;
- матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.

3.4. У передмові ОПП вказують інформацію про стандарт ФПО відповідної спеціальності, на основі якого розроблено ОПП із зазначенням відповідного покликання на розміщення стандарту на офіційному сайті МОН.

Також зазначається інформація щодо голови та членів робочої групи - розробників ОПП, а також відомості щодо обговорення та схвалення ОПП Педагогічною радою Коледжу, інформацію про затвердження ОПП та, за наявності, рецензії-відгуки стейкхолдерів.

3.5. Опис освітньо-професійної програми відображає її основні риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють дану ОПП від інших подібних програм. Опис містить загальну інформацію, мету ОПП, характеристику ОПП, а також інформацію щодо: придатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; перелік компетентностей випускника (інтегральних, загальних та спеціальних); зміст підготовки здобувачів ФПО сформульованих у термінах результатів навчання (далі – РН) (РН, визначені стандартом ФПО, РН, визначені Коледжем); ресурсне забезпечення реалізації ОПП; академічна мобільність.

3.6. Розподіл змісту ОПП за групами компонентів та циклами підготовки відображає розподіл обсягу компонентів ОПП за обов'язковими освітніми компонентами, що формують загальні компетентності й обов'язковими освітніми компонентами, що формують спеціальні компетентності та вибірковими освітніми компонентами.

Перелік освітніх компонентів ОПП - це назви обов'язкових і вибіркових компонентів ОПП з їхніми кодами, обсягами в кредитах ЄКТС та формами підсумкового контролю. Освітні компоненти, які входять до обов'язкових, позначають ОК1, ОК2, (де ОК – обов'язковий компонент, а 1 – порядковий номер у переліку обов'язкових освітніх компонентів). Освітні компоненти, які входять до вибіркових (за вибором здобувача освіти), позначають ВК1, ВК2,..... (де ВК – вибірковий компонент, а 1 – порядковий номер у переліку вибіркових освітніх компонентів).

3.7. Структурно-логічна схема ОПП - схематичне відображення логічної послідовності вивчення освітніх компонентів ОПП.

3.8. Інформація щодо форм атестації здобувачів ФПО - вказують форми атестації, визначені стандартом ФПО спеціальності та вимоги до них. Зазначають документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Атестація здійснюється відкрито, публічно та може здійснюватися за такими формами:

- публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи;
- кваліфікаційний іспит (іспити);
- єдиний державний кваліфікаційний іспит (іспити) (для спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання. Перелік таких спеціальностей та порядок проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 р. № 497).

Стандарт може передбачати одну або дві обов'язкові форми атестації. У разі відсутності стандарту зі спеціальності Коледж може обрати одну або дві обов'язкові форми атестації.

Кредити ЄКТС встановлюють усім компонентам ОПП, у тому числі і атестації здобувачів ФПО.

3.9. У вимогах до системи внутрішнього забезпечення якості ФПО зазначають перелік процедур, визначених Коледжем щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП.

3.10. Матриці відповідності.

Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності. До матриці включають усі компетентності та освітні компоненти, визначені ОПП.

Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення досягнення РН. До матриці включають усі РН та освітні компоненти, визначені ОПП.

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей відображає вплив РН на забезпечення формування певних компетентностей. До матриці додають РН та компетентності, визначені Коледжем та включені до ОПП.

У разі відсутності стандарту ФПО Коледж розробляє матрицю відповідності визначених ОПП РН та компетентностей.

Розподіл змісту ОПП за групами компетентностей та циклами підготовки, перелік компонентів ОПП визначає група забезпечення освітньо-професійної програми. Під час визначення кількості освітніх компонентів освітньо-професійної програми обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС (обсяг кредитів становить 30 годин) і роках, навантаження одного навчального року за денною формою здобуття фахової передвищої освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. До переліку освітніх компонентів обов'язковим є включення усіх видів практик.

3.11. Під час розроблення ОПП Коледж може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти (у тому числі для забезпечення спеціалізації), на реалізацію яких спрямовується залишок кредитів ЄКТС (не більше 40 відсотків обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами. Усі ці освітні компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем ФПО компетентностей, які передбачають здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов.

3.12. Голова циклової комісії оприлюднює інформацію щодо роботи циклової комісії та освітньо-професійних програм, які реалізуються цикловою комісією на офіційному вебсайті Коледжу, і несе відповідальність за вчасність, точність та достовірність поданої інформації.

3.13. Коледж у межах ліцензованої спеціальності може запроваджувати спеціалізації. У разі відсутності переліку можливих спеціалізацій, встановлених/визначених законодавством, Коледж визначає їх самостійно.

Спеціалізація має передбачати певний профіль у рамках спеціальності. Під час розроблення ОПП за спеціалізацією Коледж може встановлювати додаткові вимоги до компетентностей, результатів навчання та форм атестації, які відображають потреби конкретних спеціалізацій. Коледж має право використовувати інші формулювання спеціальних компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог ОПП повністю охоплювала всі вимоги Стандарту.

3.14. Під час розроблення ОПП, яка передбачає присвоєння додаткової кваліфікації (поєднання спеціальностей), формується одна ОПП. При цьому обов'язкові освітні компоненти цієї програми забезпечують виконання стандарту відповідної спеціальності, а освітні компоненти за вибором закладу освіти спрямовуються на формування компетентностей і результатів навчання для присвоєння додаткової кваліфікації (спеціалізації).

3.15. Коледж також має право створювати окремі ОПП в рамках однієї спеціалізації. Такі програми мають різні назви та акредитуються як окремі ОПП.

4. Процедура і етапи розроблення нової освітньо-професійної програми

4.1. Етапи розроблення нової ОПП:

I - формування робочої групи та призначення голови групи забезпечення;
II - аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів; III - опис ОПП зі спеціальності;

IV - визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану;

V - розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її вдосконалення.

4.2. Нова ОПП розробляється за ініціативою циклової комісії Коледжу на основі аналізу ринку праці та ринку освітніх послуг.

4.3. Розробці нової ОПП передуює порівняльний аналіз аналогічних напрямків, що діють у провідних зарубіжних і вітчизняних закладах ФПО, їх

тривалості, переліку освітніх компонентів, рівня викладання тощо.

4.4. Розроблення, моніторинг та систематичний перегляд ОПП здійснюється робочими групами.

4.5. Склад робочої групи ОПП, з дотриманням вимог ліцензійних умов, затверджується наказом директора Коледжу за поданням голови циклової комісії.

4.6. Одна й та сама особа може бути членом декількох робочих груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу робочих груп включати голову циклової комісії.

4.7. Рекомендується включати до складу робочої групи стейкхолдерів, представників органів студентського самоврядування, тощо, або залучати їх до діяльності робочої групи в інших формах, з метою забезпечення участі в розробці ОПП зацікавлених сторін.

4.8. Голова групи забезпечення, керівник робочої групи - педагогічний працівник Коледжу, призначений наказом директора для організації та координації діяльності щодо розроблення, реалізації впровадження, моніторингу та перегляду освітньо-професійної програми, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю в межах окремої освітньо-професійної програми. Цей працівник може виступати Головою декількох ОПП за особистою згодою.

4.8.1. Головою робочої групи з розроблення ОПП може бути особа, яка відповідає таким вимогам:

- працює за основним місцем роботи в Коледжі;
- входить до групи забезпечення цієї спеціальності;
- має стаж педагогічної роботи не менше 5 років;

4.8.2. Пропозиція щодо кандидатури Голови робочої групи ОПП певної спеціальності подається головою циклової комісії з числа членів групи забезпечення спеціальності та вноситься на затвердження педагогічної ради Коледжу. Голова робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми у межах прав та обов'язків, які регулює це Положення, підпорядковується голові циклової комісії за відповідною освітньо-професійною програмою.

4.8.3. Голова робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми відповідає за забезпечення якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності щодо її реалізації; координує роботу з розробки освітньо-професійної програми, навчального плану та навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів ОПП та забезпечення відповідності змісту освітньо-професійної програми стандарту фахової передвищої освіти.

4.8.4. Функції Голови робочої групи щодо реалізації освітньо-професійної програми:

- координація діяльності щодо актуалізації змісту ОПП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітньо-професійних програм;

- координація заходів, спрямованих на просування ОПП на ринку освітніх послуг відповідно до потреб ринку праці, програм міжнародної

академічної мобільності;

- контроль та оперативне корегування даних щодо кадрового та матеріально-технічного забезпечення реалізації ОПП спеціальності в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО), та інформації щодо інформаційного забезпечення - на офіційному веб-сайті Коледжу;

- контроль та аналіз рівня забезпеченості освітньо-професійної програми необхідними інформаційними, матеріально-технічними ресурсами, які є необхідними для викладання освітніх компонентів освітньо-професійної програми та, за потреби, розробка відповідних рекомендацій з усунення виявлених недоліків;

- здійснення заходів з популяризації та дотримання академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу, які навчаються за відповідною освітньо-професійною програмою.

4.8.5. Функції Голови робочої групи з розроблення ОПП щодо забезпечення та контролю якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти:

- контроль та координація забезпечення якості навчально-методичного забезпечення ОПП;

- контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення ОПП;

- ініціювання самооцінювання ОПП, проведення планових процедур внутрішнього контролю забезпечення якості освітньої діяльності з метою удосконалення ОПП;

- надання адміністрації Коледжу пропозицій щодо покращення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ОПП;

- контроль та вдосконалення практичної підготовки студентів, які навчаються на ОПП, визначення баз практик;

- контроль за своєчасним розміщенням на офіційному веб-сайті Коледжу інформації щодо реалізації ОПП.

4.8.6. У межах виконання своїх функцій Голова робочої групи має право:

- співпрацювати із головою циклової комісії та головами циклових комісій, що беруть участь у забезпеченні освітнього процесу за освітньо-професійною програмою шляхом внесення пропозицій стосовно кадрового та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;

- співпрацювати зі структурними підрозділами Коледжу з метою забезпечення якісної реалізації освітньо-професійної програми;

- співпрацювати зі стейкхолдерами, здобувачами фахової передвищої освіти, представниками органів державної влади, громадськістю та активно залучати їх до процесу перегляду і поліпшення освітньо-професійної програми з урахуванням вимог ринку праці та потреб розвитку сучасного суспільства;

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення ОПП та навчального плану спеціальності;

- вносити обґрунтовані пропозиції щодо забезпечення ефективної реалізації освітньо-професійної програми;

- брати участь у визначенні умов реалізації ОПП, розробці навчальних планів, робочих навчальних планів, програм практик та інших документів щодо навчально-методичного забезпечення ОПП;

- брати участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів фахової передвищої освіти, які навчаються за відповідною ОПП спеціальності;

- бути присутнім та висловлювати свою думку на засіданнях робочої групи, циклової комісії, педагогічної ради Коледжу, на яких розглядаються питання, що стосуються або можуть вплинути на реалізацію ОПП;

- вносити пропозиції щодо заохочення працівників, які задіяні до реалізації відповідної ОПП;

4.8.7. У межах виконання своїх функцій голова робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми зобов'язаний:

- здійснювати періодичний моніторинг якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності з її забезпечення;

- визначати зміст ОПП, а також процес надання якісних освітніх послуг з підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП спеціальності;

- дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності та запобігання виникненню конфліктних ситуацій на усіх етапах реалізації ОПП та здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання цих норм усіма учасниками освітнього процесу.

- підтримувати високий рівень наукової та професійної активності відповідно до профілю та специфіки освітньо-професійної програми.

4.9. У складі робочої групи ОПП спеціальності повинно бути не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у Коледжі за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності. Відповідність спеціальності визначається згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або наявність у не більш як половини складу робочої групи досвіду практичної роботи за відповідною спеціальністю не менше п'яти років, у тому числі педагогічної діяльності.

4.10. Основні завдання робочих груп:

- визначення виду ОПП;

- встановлення актуальності ОПП;

- формування опису програми;

- визначення форм навчання та організації освітнього процесу;

- визначення освітніх компонентів;

- розробка навчального плану та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП з урахуванням рекомендацій навчальної частини, методичної ради та вимог Педагогічної ради Коледжу;

- формулювання завдань для циклової комісії Коледжу щодо розробки робочої програми освітнього компонента (навчально-методичного комплексу) ОПП;

- моніторинг ОПП (узагальнення рекомендацій та пропозицій щодо

вдосконалення існуючої ОПП, здійснення самооцінювання) та періодичний перегляд ОПП;

- забезпечення внесення відомостей щодо ОПП до ЄДЕБО спільно з навчальною частиною, приймальною комісією та адміністратором ЄДЕБО;
- здійснення контролю за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями Коледжу.

4.11. У визначений головою групи забезпечення строк, за запитом робочої групи, відповідні служби Коледжу зобов'язані надати відомості, необхідні для розроблення ОПП.

4.12. Координацію діяльності всіх робочих груп Коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи Коледжу.

4.13. Перед розробленням ОПП здійснюється аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

4.14. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалу, шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками Коледжу, стейкхолдерами, фахівцями тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

4.15. Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

4.16. Робоча група, зважаючи на прогнозовану структуру ОПП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Коледжу, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.17. Робочою групою здійснюється опис ОПП. Опис ОПП полягає у визначенні мети, загальних та спеціальних компетентностей ОПП, які мають бути сформовані в результаті навчання, програмних РН з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

4.18. В переліку компонентів ОПП зазначаються назви освітніх компонентів, практик, а також обсяг цих компонентів у кредитах та форма підсумкового контролю.

Усі компоненти групуються у два цикли:

- обов'язкові освітні компоненти (ОК) - освітні компоненти, що формують загальні компетентності та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності);

- вибіркові освітні компоненти (ВК) - освітні компоненти, що забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС передбачених ОПП).

4.19. Мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачено

стандартом освіти).

4.20. Освітньо-професійна програма передбачає практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути меншою, ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

4.21. Освітні компоненти (навчальні дисципліни і практики) планують, як правило, в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС. Не рекомендовано встановлювати освітнім компонентам величини кредитів, котрі не є цілими числами. Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати таке:

- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркових з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;
- до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);
- практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;
- кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

4.22. Сума кредитів ЄКТС усіх освітніх компонентів ОПП з урахуванням атестації здобувачів освіти не може перевищувати обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, визначеного стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності.

4.23. При визначенні та формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання потрібно забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

4.24. Програмні компетентності (інтегральні, загальні, спеціальні) визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

4.25. Для формулювання програмних компетентностей ОПП беруть за основу перелік компетентностей стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Перелік можна доповнити декількома компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці.

4.26. Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційним 5 рівнем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній галузі):

- знання й розуміння;
- когнітивні уміння та навички;

- практичні навички.

4.27. Програмні РН - це твердження, які визначають, що здобувач освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП.

4.28. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів ФПО за певною ОПП. Перелік програмних РН має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

4.29. Критерії, які повинні відповідати результатам навчання:

- корисність - мають сприйматися як такі, що відповідають рівню ФПО та вимогам/очікуванням громадянського суспільства й держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

- конкретність - забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими й однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;

- стандартизованість - визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;

- відповідність - відповідати кваліфікаційним вимогам згідно з освітнім та кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій;

- об'єктивність - бути сформульованими нейтрально, без зайвої амбітності та суб'єктивності;

- досяжність - бути реалістичними, відповідно до вимог часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

- діагностичність - мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

- вимірюваність - має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

4.30. При розробленні програмних результатів навчання необхідно виробити чіткі критерії оцінювання сформульованого результату, що слід проводити на підставі формулювання програмних результатів:

- результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

4.31. Перевірку відповідності результатів навчання програмним компетентностям проводити за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.32. З метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання слід стандартизовувати освітні компоненти. Необхідне визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компонента.

4.33. Робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента, виходячи з програмних

компетентностей та програмних результатів навчання.

4.34. Для визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання робоча група повинна:

- погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання;
- перевірити охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей;
- перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються освітніми компонентами;
- провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей, а саме: узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій; узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти; узгодження результатів вивчення освітнього компонента з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам ОПП); узгодження результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам); узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання ; узгодження методів оцінювання з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

4.35. В процесі обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану робоча група:

- обов'язково вносить узгоджені результати навчання до ОПП, відповідних освітніх компонентів і до навчальних планів підготовки фахівців. Відповідно до опису ОПП та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план ОПП.
- враховує, що обсяг аудиторної роботи здобувачів фахової передвищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС (від 10 до 20 годин), решта обсягу призначається для їх самостійної роботи. Кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань і спеціальностей;
- узгоджує свої пропозиції при проектуванні кадрового забезпечення ОПП щодо складу педагогічних працівників для викладання освітніх компонентів, внесених у проєкт навчального плану, з цикловими комісіями, в яких працюють такі педагогічні працівники.

5. Розроблення робочих програм освітнього компоненту

5.1. За завданнями робочих груп робочі програми освітніх компонентів розробляються у відповідних циклових комісіях відповідно до Положення про навчально-методичний комплекс.

5.2. Робоча програма освітнього компоненту розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни.

5.3. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення

професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків, робочі програми освітніх компонентів розглядаються цикловими комісіями Коледжу.

6. Порядок затвердження освітньо-професійної програми

Усі нові ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що передбачає їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- робочою групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання циклової комісії;
- цикловою комісією (спільним засіданням циклових комісій), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів заступнику директора з навчальної роботи;
- заступник директора з навчальної роботи, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньо-професійної програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення заступника директора з навчальної роботи є підставою для передачі матеріалів на розгляд Педагогічної ради, а в разі позитивного рішення Педагогічної ради, подальша подача на розгляд Вченої ради університету.

6.1. Перелік документів, необхідних для відкриття освітньо-професійної програми, що подаються на засідання Педагогічної ради Коледжу:

- копія наказу директора Коледжу про затвердження складу робочої групи;
- освітньо-професійна програма;
- графік освітнього процесу;
- навчальний план підготовки фахових молодших бакалаврів;
- протокол засідання циклової комісії;
- зовнішня рецензія стейкхолдера.

6.2. За результатами розгляду освітньо-професійної програми Педагогічна рада Коледжу може прийняти рішення про її затвердження, повернення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

6.3. ОПП, що реалізуються у Коледжі, та перелік освітніх компонентів, передбачених відповідною програмою оприлюднюються на сайті Коледжу.

7. Розроблення системи оцінювання якості освітньо-професійної програми з метою її вдосконалення

7.1. Робоча група, педагогічні працівники, які реалізують ОПП несуть відповідальність за її якість. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання якості ОПП.

7.2. Визначають основні процедури зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП:

- акредитація ОПП - оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності Коледжу за цією програмою на предмет відповідності стандарту фахової передвищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до

критеріїв оцінювання якості освітньо- професійної програми;

7.3. Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору стейкхолдерів, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування стейкхолдерів та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

7.4. Внутрішня оцінка якості ОПП повинна відповідати основним процедурам. Перегляд ОПП може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації), так і з ініціативи голови групи забезпечення з метою планових процедур контролю якості.

7.5. Залежно від цілей проведення самообстеження визначаються процедури і терміни його проведення. Проведення перегляду ОПП здійснюється робочою групою із залученням до обговорення представників стейкхолдерів, органів студентського самоврядування тощо.

7.6. Результати перегляду ОПП готуються членами комісії (робочої групи) і узгоджуються з усіма залученими до цієї процедури учасниками. Результати проведеного самообстеження оформлюються у формі звіту про результати перегляду. Звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП та/або прийняття інших управлінських рішень.

7.8. Зміни в ОПП затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу на підставі рекомендацій, наданих головою групи забезпечення та є складовою частиною освітньо- професійної програми.

8. Реалізація, моніторинг та періодичний перегляд ОПП

Порядок реалізації ОПП визначається «Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «КФКЕПТ ІФНТУНГ» та іншими внутрішніми нормативними документами.

8.1. Моніторинг ОПП

З метою забезпечення якості ОПП моніторинг проводиться щорічно. Для об'єктивного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти з оцінюванням актуальності змісту ОПП, ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами фахової передвищої освіти та готовності випускників до професійної діяльності моніторинг ОПП здійснюється:

- керівником робочої групи з розробки ОПП із залученням стейкхолдерів;
- комісією з якості Коледжу.

При проведенні моніторингу ОПП застосовуються критерії якості, що забезпечують досягнення цілей ОПП (актуальність обраних цілей, врахування очікувань здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, стейкхолдерів, а також більш широких цілей освітнього процесу, можливість досягнення заявлених цілей за допомогою даної ОПП).

Моніторинг ОПП здійснюється шляхом оцінювання ОПП та процесів її

реалізації за наступними критеріями:

- проектування та цілі ОПП;
- структура та зміст ОПП;
- доступ до ОПП та визнання результатів навчання;
- навчання і викладання за ОПП;
- контрольні заходи, оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти та академічна доброчесність;
- людські ресурси;
- освітнє середовище та матеріальні ресурси;
- внутрішнє забезпечення якості ОПП;
- прозорість та публічність;
- навчання через дослідження.

8.2. Перегляд ОПП здійснюється з метою її удосконалення (шляхом оновлення або модернізації).

8.3. Оновлення ОПП - форма перегляду ОПП у вигляді оновлення окремих елементів ОПП із відповідними змінами в програмах ОК, навчальному плані ОПП тощо; в процесі оновлення не можуть змінюватися мета, цілі, завдання, компетентності та результати навчання ОПП.

ОПП щорічно оновлюють у частині змісту ОК, крім цілей і РН. Підставою для оновлення ОПП можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта ОПП та/або викладачів ОПП;
- результати оцінювання якості ОПП;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

Оновлення ОПП відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (ОК, НП, матрицях, робочих програмах освітнього компоненту, програмах практичної підготовки тощо).

8.4. Модернізація ОПП - форма перегляду ОПП (у вигляді докорінної зміни ОПП), що проводиться з метою коригування та вдосконалення спрямування ОПП і зміни її структури, розроблення й реалізації нових цілей, завдань, стратегій; у процесі модернізації може відбуватись зміна ОК ОПП, обсягу і послідовності їх вивчення тощо.

Зміна виду ОПП також є модернізацією.

Особливим випадком модернізації ОПП є затвердження стандартів фахової передвищої освіти.

Модернізацію ОПП проводять з ініціативи:

- директора Коледжу – в разі незадовільних висновків щодо її якості в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти, негативних висновків акредитаційної експертизи;
- голови групи забезпечення ОПП за відсутності набору вступників на ОПП, наявності висновків про недостатньо високу якість ОПП за результатами різних процедур оцінювання;
- голови групи забезпечення з метою врахування змін, що відбулися в професійному середовищі, змін умов, в яких реалізується ОПП; змін ринку освітніх послуг або ринку праці;

– стейкхолдерів ОПП.

До модернізації ОПП залучають представників стейкхолдерів, зовнішніх експертів стосовно даної ОПП (як з професійної спільноти Коледжу, так і незалежних).

Модернізована ОПП разом з обґрунтованим висновком щодо внесених до неї змін має пройти затвердження в порядку, визначеному даним Положенням.

Для оцінювання якості підготовки фахівців і визначених компетентностей та РН ОПП проводяться опитування педагогічних працівників, здобувачів освіти, стейкхолдерів і випускників.

9. Відкриття освітньо-професійної програми та набір здобувачів фахової передвищої освіти

9.1. Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому, але на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії Коледжу на здійснення освітньої діяльності (орієнтовно до 1 грудня поточного року), за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітньо-професійна програма.

9.2. Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу згідно з Правилами прийому до Коледжу.

9.3. Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група може в подальшому відмовитися від її реалізації в порядку, встановленому в Положенні, або провести вдосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг і надати матеріали вдосконалення Педагогічній раді Коледжу.

9.4. У разі схвалення удосконаленої ОПП Педагогічною радою Коледжу, набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за цією ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу в наступному календарному році.

10. Закриття освітньо-професійної програми

Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі, за таких умов:

- у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана ОПП розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими ОПП, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів ФПО на останньому курсі (році) ОПП вилучається з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі;

- за поданням навчальної частини, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОПП отримано висновки про її низьку якість. Рішення про вилучення ОПП з числа ОПП, що реалізуються в Коледжі, приймає Педагогічна рада Коледжу.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма фахової передвищої освіти

1. Конституція України № 254к/96-ВР від 28.06.1996.
2. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06 червня 2020 р. № 2745-VIII / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
3. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
7. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010
8. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010.
9. Постанови Кабінету Міністрів №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
10. Стандарт фахової передвищої освіти спеціальності.

Обговорено та схвалено
на засіданні Педагогічної ради
Відокремленого структурного підрозділу
«Калуський фаховий коледж ЕПТ
ІФНТУНГ»
(протокол № 1 від 31.08 2023 р.)